

Sy-li spěwał,
Pilnje džěłal,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje džěłal
Wšědne dny;
Džěń pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočń ty.

Z njebyes mana
Njeh ći khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klě Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedźelske łopjeno. •

Budyschin

4. dezembra 1927

Bauzen

Čištč a nakład Čsmolerjez knižicizšćezěńje a knižarńje šap. družst. i wobm. ruł. w Budyschinje.
Wułhadža łóždu kóbotu a plačzi bértlěńje 78 šlotnych pjenjełow.

2. njedźela adwenta.

Rut. 21, 25—28.

Na šemi budže ńo ludžom štyřakč, a njebudža wje-
džicč, šhto čžinicč . . . a budže ńo jim sežnycz přšed štra-
choťu a wocžakowanjom wězow, křž na šemju přšincč
dnyrbja. A tehdy budža widžicč čžłowšeho hyna přšincč
w mróčželi, i wulfej mozu a křžnošćžu. Šdnž ńo pak to
wšchitko šapocžnje, poškěhčnje hwoje hłown, teho dla, šo
ńo wašče wumóženje přšibličuje.

Kajki rosdžěl mjes šańdženej a džengniškej njedželu. We
šćenju přěńjeho adwenta ńo nam powjeda, kať našč Rnjes,
čžicheje myšle a ponižny na wóhlyžy ředžo, do Jerusalema
čžehnje. A džengža nam jecho přšichod w poľnej kralowškej
majestofčži přšed wocži štupi. Wo wulkim poľednim džělenju
čžłowjeshčich džěčži přšed řudnym štokom Křřřtuřowym ńo
nam přěduje, wo tamnym dnju, na kotřymž ńo dopjelni:
„Dwař budžetař na polu; jedyn budže přšijatny, druhi wo-
pušćčženny. Dwě budžeteř mlěčž w młynje; jena budže přšči-
jata a druha wopušćčžena. Wšchitžy ludžo budža přšed tym
Rnjesom šhromadženi. A wón jich rósno rosdžěli kať, jako
paštyč wowžy wot kóřłow rosrřža.“ Wón přščińdže k řwěťnom
řudu tnyh njepofutnyh dla, še řohnowanjom k ludu, křž jecho
ducha ma. To nam nihdže kať šřawnje přšed wocži njestupi.
Kať w šćenju na druhi adwent.

I.

„Na šemi budže ńo ludžom štyřakč.“ Štyřł ma řaľofńu
móz na čžłowjeku. W štyřku wón njewě, šhto čžinicč; jemu
je, jako by ńo jemu wodny řalehnył, jako by duřchi přšče-

wuřko byľo w hěčže čžěła. Kať budže ńo na kónžu dnjow lu-
džom a wšchitkim narodam na šemi štyřakč. „Šaj jim budže
ńo sežnycz.“ Wóni budža na wšchej pomozny řadwěłowacz, do-
kěľ řaneje nadžije nimaja, šo budže jich wutroba hdy řaľo
řwobodničho dnyhacz móž. Wšchitko je hinať přšichło, hacž
řu řebi myřłili. Rnicžomne wjeřele řwěťa, na kotřymž řu
wiřali, něť mjelcži. Tute štarofčže ńo njedadža wjazy přšče-
picč, přšchetracz, přšcherejwacz. Měťna řwěťneho wjeřela řu
wopušćčžene, bľida hraczłow řteja přóřdne, huřle a druhe
hudžbne nastroje leža w přóřche. A k temu hrořny wocžakowa-
nje wšcheho teho, šhtož ma hřšchče přšincč, jich moricč. řa-
ľofńa bojočž jich wutrobny napjelńja. Šaj, woni maja přšči-
čžiny dořčž, řo bojecč, přšchetož hdy je čžłowške řwěťomnje tež
w žyľym řiwjenju řpaľo, w řmjercži wone wotucži. S mozami
njejba řo tež řwěťomnje hnuje. Kať wone nutskač k njejbu
horje woľa, čžłowjeka wobřkoržuje dla hřčchow młodořčže, hřč-
chow řkomdženja, dla wšchitkich potajnyh, njepóřnatnyh a nje-
řnatnyh hřčchow. Šhto je lačžnořčž řawutłazeje řarawany we
pučžinye porńjo řawutłenju i bojořčže, kotřař budže na kónžu
dnjow čžłowške džěčži čžwilowacz! A řaľke nařtroženje: wón
řam přšed nimi řteji, tón Rnjes. Wóni jecho widža — woni
dnyrbja jecho widžecč, přšchetož wšchitkich wocži na nim wiřaja
kať řeľeřo na magnečče. Wóni jecho widža, wo kotřymž řwocje
žyľe řiwjenje nejřku nicčž wjedžicč čžžyli, kotřehož dobroťu
řu řazpiwali a kotřehož řłowo řu i nohomaj teptali. Wóni
jecho widža, ale tu njeje nicčž wjazy wot čžicheho jehnjecža.
Kotřeř řwěťa hřčhi nejřeřšche — jecho rany řwěťčža, šo je wón
to byľ, ale jecho wocžko, jecho hñew, jecho žyľy řhód, truba we
jecho ružy — řane dwěłowanje móžne njeje, wón budže řa-

wutlaznych i wěčnym wohenjom napowacž — a jeho šmiljenje je w hńewje samknjene wěčnje!

O Knježe, Knježe, hdyž ty přichyndžeš, hdyž njebo i wul-
kim ropotom šandže, hdyž budža morjo a jeho žołmny šhumicž,
a klónzo, měřacž a hwědny ku haśle: potom mi njedaj bojošč
šawutljenja we wutrobje nožncž — ale šmil šo nade mnu!

II.

Sa njewěrjazy šwět je poškledni cžaš cžaš štroželow a ša-
dwelowanja; ale niz ša wěrjazy! Žich našch Knjes bjes tro-
šćia njewoštaja.

W štwórbje je šymški cžaš: dny šu krótke, klónzo njewo-
hřewa kaž w lěczu, šemja je šymna, trawa šwjadła, pola šu
próšdne, šchtomy bjes liščja. Šhto pak bychmy prajili, hdy
bychmy juntrócž rano, hdyž šmy šestawali, widžicž šmeli:
klónzo šwěcži čopło, šemja je mlodoštna, brjóžki šo šelenja,
šhtomy wubiwaja? Mny bychmy šo na Božim džiwyje dži-
wali a wutroba by šo nam šawješelika. A nětk wopomnicž:
tamne šestarijenje šwěta, tamne šacžmicž klónza, měřacžka a
hwěšdow, tamne šchumjenje mórškich žołmow, tamne hnucž
njejbeškich mozow, kaž žalóšne wone je a naž na tónz dopom-
nja — po šlowje našeho Knjesa šu to póšli wěčneho nalě-
cža, wječžorne šerja, kotrejž wěčny džen přichipowjedaja, po-
šklednje bėdženja do wěčneho měra: „hdyž widžicž budžecž
tajke wěžy šo šapocžecž, wěščje, šo Bože kralestwo bliško je.“
— Jako něhdy na dnju Božeho špicža našch Knjes do Be-
thanije won džešće a jeho wučžomnižy ša nim, šo drje hižo
pruhi jeho majestoscž na nim pošałowachu. Praščenje jeho
wučžomnišow wo tym šwědcži: „Knyeže, budžeš ty na tón
cžaš šako poštajicž Šraelske kralestwo?“ Tehdy šo woni my-
lachu, tehdy hiščje nalěcžo přichišćo njebešće; duž buchu wo-
ni i Knješowym šlowom powučženi: „Wam nješlušća wje-
džicž cžaš abo šchtundu, kotruž Wótž do šwojeje možy šam po-
ložil je.“ Ale potom, hdyž budža hwěšdny i njebo padacž kaž
fcženja je šhtoma, potom w pošklednim šymškim, wičhorojtnym
cžašu, hdyž budže šo njebo hnucž a mórške žołmny budža šhu-
micž, potom je cžaš, nalěcžo wocžakowacž.

Kač žyle druhe šu Bože myšle hačž našće myšle. Po-
škledne čječjenje, najčječije čzwile dnybja nam póšli naj-
wjelšćeho wješela bncž. „Hdyž šo to wšćitko šapocžnje, po-
šbėhucž šwoje šlowy tehodla, šo šo wašće wumóženje přich-
bližuje.“ Šswojich wěrjazyž Jesuž tak napomina, kotryž
chže wón pošynicž, šo woni w jeho možy wšćitko šamóža. Po
tajkim jeho wěrjazyž pod šchumjenjom žołmow, pod padanjom
njeboja, na bjesklónčnej čzmowej šemi do šrudobny nješapanu,
jim šo njebudže štyščacž ani šo jim šeznycž, woni šo njebudža
bojecž ani šawutlicž; ně, wješkoli woni šwoje šlowy tomu na-
pšhecžiwu pošbėhnu, kotryž i nim dže a jeho mšda i nim.

O džiwny Božo, hdyž ty tajki džiwo došonješć, došonje
jón tež w naž a twoja móž budž w našće klaboščzi móžna.

III.

Džen Knješoweho přichodha, praji našće ščenje, přich-
dže jako powlecžena šncž na wšćech, kiž na šemi bydla.

Šwět je pšchepntač, hačž něšto na šudnym dnju je a
je namakač, šo njeje trjeba, na njón cžakacž, šo je njerošum,
šebi wutrobu a žiwjenje čječke čžinicž a došelž wón šwoju mu-
droščž ša jara dobru dđerži, wón ju roščěrja, do nowin pišće,
haj šamo do modlerškich a předarščich knihow čžišćecž dawa.
— Kač šo wón šjebje! Šhutnje a njewuhašniwje w Božim
šlowje šteji: „Šsudny džen přichyndže kaž powlecžena šncž na
wšćech, kiž na šemi bydla.“ „Našch Knjes přichyndže tón džen,

kotryž šo šly wotrocž njenadžija a w šchtundže, w kotrejž wón
šebi njepomnyšli!“ Duž šhto mamy čžinicž, šo bychmy do-
štojni byli, wšćemu štemu wucžecžncž a přched čžlowješkim
šynom štacž? Dwoje nam našće ščenje na wutrobu šladže.
„Šladajcž šo, šo wašće wutroby njebudža wobčječene i wob-
žranštwom, i wopilištwom a še štarošćemi žiwnoščje.“ Žadošč
šwěta naž njednybri jatny wšacž a wšćich wšćitkich šemškich
štarošćow dnybri nam štacž štarošć wo našće wěčne šbože.
„Wachujcž kóžny cžaš a modlcž šo.“ Šišćecžijan ma šwoje
žyle žiwjenje tak wječž, jako dnybjač šo kóžny wotomit přched
šwojim Knješom šjewicž a šamolwjenje dawacž. Modlcž šo,
proščje, praji našch Knjes! Wo cžo? Šo by Bóh wam hře-
chi wodač, nowu wutrobu do waž šlodžil a wam ženje šapom-
nicž njedacž, šo je našće měšččžanške prawo w njebešćach, wot-
šal tež na šbožnika wocžakujemny, našćeho Knjesa Jesom Šhry-
šta. Šamjeń. M. w Ž.

Advent, šboža pošny přichad našćeho Knjesa a Šbožnika Jesom Šhryšta i nam do šwěta.

Po šwojim hřožu.

Kač witam tu ja Tebi,
Mó, šměrny Šbožniko?
Čže dnybju mēcž ja šebje!
Pó, nětk a mšcomdž šo!
Pó, Knyeže Jesu, še mni,
Pó, wotatš pola mje.
Ščiči bydjenje šei me mni!
Kač lubo m m ja Čže!

Ty chžyl šo nademnu šmilicž, —
Čži wšćo je wědomne, —
Ššo i hnadu še mni ššilicž!
Dom domjedž šbožnje mje!
Bjes Tebie niem'žy žiwny
Bncž, špěwacž dželacž tu! —
Čžy šh nalicž Twoje džiwy
A šćitki i wutrobu!

Ša porucžam šo Tebi
Wšće mo e žime dny,
Wšćex' blišće čženi mje i šebi,
Wšćat Ty mój Šbožnik šy!
Hdyž Ty mje čžišćoh' šmyješć
Wot nšćeho mšerada,
Pšched Wótžom šastuujješć,
Še dušća šbožna wšća!

Ty přichičoh' šy do šwěta
Tak šleho, šhudeho,
Ššo wumohl wšćech wot hřěcha
A jastwa wěčného!
Šhto mohł dha wumowědacž
Wšće tvoje dobroty?
Šhto mohł naž i Bohom šjednacž
Ty šam našch Šbožnik šy!

Twój wulki wopor, Knyeže,
Kiž Bchu přichinjel šy,
Wje do njeboja tam wjedže
A wšćón lud wěrjazy!

Čžecž, šhwalbu, džat Čži dawa
Mó, duch a wutroba
A twoja čžijódla maša,
Kiž Tebie lubo ma.

Mó, Jesu, pošny hnady!
Kač Ty naž lubujješć!
Hdyž njewěmny šei radny,
Ty šam nam pomhacž chžješć!
Š te, ššubian wšćoh' hřěcha,
Še šmyercžy wěčnejše
Wjedž wěrjazyž še šwěta
Do wěčnej' šbožnoščje!

Twój lud Čži ščžele palmy,
Še palmy wješela
A špěwa rjane ššalmy
a šerlušč dobucž!
We wutrobje šo howri
Šom' radošč adventišća,
Kiž Bóh Knjes do wšćech šlodžil,
Kiž Šhryšta lubuja.

Čži wotewriene šteja,
Šat, durje wutroby!
Wšće našće myšle džėja
Do šbožnej' wšćichiny!
Š nam jantžele šo bliža
Še šbožnej' poměšču!
Čži Twoje šwětko widža,
Šam pola Tebie šy!

O Jesu, dušće radošč,
Pó, i nam nětk, mšcomdž šo!
To wutroby je žadošč,
To Tebie wita wšćo!
O kralo čželcž wšćejše,
Čžecž, šhwalba, džat budž Čži!
Hdyž Tebie mamy, njeje
Wjaz' njeměr w wutrobje.

Švangeliški předarščki šeminar we Lužicy.

Džen 18. šept. tutoho lěta bē ša našču šakšku krajnu
žyrkei — a šdobom tež ša našču Lužicu wažny džen. We
Lüdensdorffje pola Žitawy bu nowy ewangeliški předarščki šemi-
nar pošwječeny.

Šapocžatk tutoho lěta čžinjachu šo přichotny ša wuhoto-
wanje noweho předarščkeho šeminara ša našču šakšku krajnu
žyrkei. Wšćebje bē to našch krajny bškop D. Šhmels, kotrehož

ku w tutnych dnjach nimale wšeh herbiše wožadny powitacj mohle, kiž so wo to prózowaše, so by naša krajna zyrkej daljši seminar sa mladych duchownych došala, a to tež po možnosći we Łužicy. Jedyn wona hižo ma, a to w Lipsku. Tajke wustawy so nuse a w našim czažu wošebje nuje. Mladych duchownych dnrbi bncz we wedomosćach došč roswu- czeny, ale pak tež sa sastojnje džel a wšeh jeho nadawki došč pšichotowany. Tole chze a dnrbi tajki praktiski předaški se- minar dokonjeć, to tamne universita. We wedomosćach so pšichezo wjazn žada; tohodla ma bohohlowz (najmjenšha 8 se- mestrow abo štyri leta na universicze študowac, haj něotre kraje so tutu liczbu hižo na 10 semestrow powyšile. A sa- stojnje džel fararja bywa tež džen a wobšerňiške, došel žebi czaž a wobšejnosće wot fararja žadatej, so by nadawki wukonjał, kotrež běchu pšched lětami bóle poboczne abo doznyla njeinate. A sa tole njedobahajše hižo wjazn jeniczki seminar, kaž so tute wučerňe sa praktiske džel we wožadach mjenuja.

Krajne konsistorium kupi tohodla wuhojenški dom — Kurhaus — w Lüdensdorffe pola Orbina a da jón sa nowy nadawki pšichotowac a pšchetwaric. Wšeh tym pomhachu krajnej zyrkwi pšechceljo a dobroczeljo se wšchelakimi darami a podpjerami. Tak bu n. pšch. tež swón sa nowy předaški dom darjeny a tohorunja rjana, wjele hódna bibliotheka.

Džen 18. nov. bě džen pošwjeczenja. Na tutu kwjatoč- nosć běchu mjes druhimi pšichwatali krajny biskop D. Schmels, kobjstawy krajneho konsistorija a synodalneho wu- bjerta, sastupjer theologiskeje fakulty w Lipsku, sastupjerjo zyrkwiny a politiskich wychnosćow a drušy. W sali doma wotmě so Boža služba a klucž so pšchepoda. Po tym sapotasa krajny biskop noweho direktora seminaru, dotalnego Lubij- skeho fararja dra. Doernu do noweho sa zylu zyrkej tak waž- nego sastojnstwa. Prezidenta konsistorija, D. dr. Seetzen, pšche- poda jemu pšchi tym sam wopisno powołanja. Nowy direktor, kotryž je nam w Lubijškim wokrježu wošebje, ale pak tež dale w našej zyrkwi snaty jako wošebje wučeny a wobdarjeny kochelowz, wupraji w krotkej rěči swój dzał a swoje pšhe- cza. Pšchitomni džechu na to žebi nowy wustaw nadrobnje wobhladac. Šchromadny wobjed posćiczi skladnosće došč sa wšchelake rěče; pšchi tym so i wjele stron krajnej zyrkwi sa tutón nowy skutk šbožo pšhejeske a kobjudžel a podpjeru pšchilubi.

Nowy seminar je nětko džel swojeho přenjeho semestra sapočal. Tuto džiwa nadrobnje na wedomosćne a praktiske theologiske nadawki; wošebje wukonjeja kobjstawy tež pře- daški službu pšchi Božich službach wokolinu a tohorunja skutkuja kobju w Božich službach sa džeczi. Wšcho chze kobju služic tomu, so bychu ewangeliszy duchowni dokladnje wuhoto- wani byli sa tu wažnu a wošebitu službu, kotruž maja wuko- njecž we wožadach, w zyrkwi, w ludu a to w czažu, kotryž je polny lutny wažny nadawkow.

Tak chzemy tež my we Łužicy nětko i džakom na to spo- minac, so mamy tu tutón nowy ewangeliski wustaw našej krajneje zyrkwe. Bóh tón Knjes žohnuj tutón nowy dom a jeho skutkowanje, so by bylo Bohu i cžesczi, našim wožadom, našej zyrkwi, našemu ludej i žohnowanju.

Zyrkej a stat.

— Wopnt Budyškich ewangeliskich zyrkwjom pšhes lubje witaneho knjesa krajneho biskopa mějachmy njedželu přenjeho adventa. Hižo něotre dny předy zyrkwina khorhoj wot Pě-

trowskeje wže wójewi, so je so generalna wšitazija sapo- czała. Žana wožada esorije njebu w tymle tydženju sabnta a njedžela bě Budyšchinej samemu data. Rajki to rjany 1. ad- vent. Pilne rufi běchu Bože domy i adventskimi selenymi wěn- zami, se kwěčkami tu a tam wudebile. Michaška zyrkej bě we wošatnym dželu wulku rjanu kwětku hwěsdu došala. Boži woštar, městno Božej matry, pokajowajše krašne, nětko tak žadne kwětki. Zyrkwine khoru běchu wšchudžom hotowe, sa- njescž adventski spěw. A najrjenšha pšcha Božich domow a službow, wožada bě w bohatej liczbje šchromadžena, so by spěwala lube kěrluške, so modliła w nutrosći a posłuchala na Bože kwjate słowo — dženka předomane tež pšhes pře- njeho duchowneho krajneje zyrkwe. Eso wě, itajeske so ewan- geliski biskop i zylej wožadu pod kwjateho Boha; i wožadu sa- spěwa tšojake „hmil so“, i wožadu kwojej ruzny štylny i spo- wjednemu modlenju, i wožadu wotewri wucho a wutrobu Božemu słowu, kotrež předač we kwjatocžnej hodzinje wo- šebje wabjaze pšchpowjeda. Ale potom, hdnž biskop sam sa- pecža rěčecž, bu wšchitkim, kaž njebychu ani słowcžka šhubicž hmełi wot toho, šhtož prajeske. Haj, wažne kóžde słowo we rěči tajkeho předawšeho wulzy wučeneho profesora, muža, kotryž nětk na čole krajneje zyrkwe wě wo wšchitkich nusach a cžechach wožadow, kiž snaje jako kwěrnje wěryjazy kšhesčan mój kwjateho Ducha a mozy kwětného, kiž jako ponižny služ- žobnik kwojeho Knjesa wožadu wjedže pšched žudny štol Khrn- stužowy a šbēnje Šbōžnikej napšheczimo w kwjatej wješe- lošczi. Tak wopnta słowne Bože služby w Pětrowskej zyrkwi rano, w Michaškej zyrkwi dopoldnja, w Marijne-Marcžinej zyrkwi wječor, hdnž předomachu ff. fararjo Berg, Tischer a Groša, wopnta džecžikemšhenje pšchopoldnju a Božu službu sa mladžinu popoldnju, a posćiczi wšchudžom lube słowa po- słucharijam. Nihdže njeje samjelczal, tak nuje je, Boha pšched wocžomaj mēcz a cžinicž jeho wolu, nihdže njeje samjelczal Božu móžnu hradu, kotruž tón Knjes sa naš ma, hdnž so jeho božim a so bychmy wšchitzy widželi žiwého Boha, wo kotrymž hmy tak wěste kwědczenje došali, o so bychmy sami prawje wježeli kwědcžicž móhli wo našej ewangeliskej wěry, kotraž je nam i nowa tak jara droha, luba, kwjata a wobšo- žaza. Bóh chzyl njedželu přenjeho adventa bohacze žohnowac nad tymi, kiž so rěčeli a kšycheli a na ewangelisko-lutherскеj zyrkwi, kotruž nětko po wopncze słowneho wjednika a ducha- móžneho biskopa jako wjele bóle lubo mamy,

— Amerikanske biblište towarstwo je dowolnosć došalo, do bibliotheki studentow muhamedanskej theologiskej fakulcže na universicze w Stambulu daricž biblije w pšcheložkach wšchelakich rěčow. To je cžim bóle naspomnjenja hódne, do- došel je to jenicžka wyscha wučerňja sa muhamedanske bohohlowstwo w Turkowskej.

— Stawnik — Standesbeamter. Pšhezo jako so stawa, so žebi ludžo wopisna wo podawkach do leta 1876 wot staw- nika žadaja. Bola toho pak tute njedostanu a tež dostacž nje- móža, došel mamy my stawnikow hagle wot 1. januara 1876. Wšeh wopisna, kotrež do let do 1. jan. 1876 kšuchaja, móže jenož farar wupisacž. Tohodla njech so kóždy hnydom na pra- we městno wobroczi, so njeby šakomdženje mēl, kotrež je husto jara njelube. Wot 1. jan. 1876 žem wupisuje nětko stawnik wopisna naroda a kmjercze, swjasanja mandželstwa a pšchi- pōsnacžja njemandželskich džeczi atd. Wšeh wopisna kšheče- nize, konfirmazije, wěrowanja a druge ma wěšo tež nětkole farar.

— Ewangeliszy w Bōlskej. Sackrunje w zyrkwinskich a kwětnych nowinach pšhezo jako cžitamny, tak cžezke stejnišcžjo

evangelizy w Pólskej maja, njeje pak to nětko tak, so by to i ewangeliskej wěru nasad šcho. Ně, runje wo nowym, rjanym ewangeliskim hibanju w Pólskej hmemy tu dženka něšto sapisac. Mjes grichisko-unirskimi Ruthenmi je so sbudžilo ewangeliske hibanje, kotrež rjenje postupuje. Tak pšhestupichu w měrzu tutoho lěta w Podhajczku přeni Ruthenojo k ewangeliskej zyrkwi. Dženka je tam hižo 150 stawow licžaza wožad, kotraž je hebi pšched krótkim modleriski dom požwjeczila. A w Molodiatynje maja hižo ewangeliski Boži dom. W auguście su hwyatocžnośc požwjeczenja měli. Tam je na 200 wožobow ewangelisku wěru pšchijało. Rak hylne tuto hibanje je, spósnaje, tež i toho, so so na přenjeje Božej služby we Podhajczku na 600 wožobow wobdželi. Tež druhdže dđerža so tam porjadnje ewangeliske Bože služby; tak so mjenuja: Kolomea, Wołkresnice, Kamionka, Słobodka, Kornicz.

— **Ruska hrowjetiska namóz** zofa pšched nabožnej mozu, kotraž je pšchi wšchěch hrowjetiskich wobštejnoścach tola hišćeže žiwa tež w ruškim ludu. Wufas, kotrnyž sakasowasche czišćec z nabožne spikny, bu sběhnjeny. S tym bu tež nusa wotwobroczena, kotraž ludej i njedostatkom biblije hrožesche. Haj, biblija bywa dženka, kaž hmy to hižo pšchali, w statnych (!) czišćecznjach czišćczana a po zylm kraju rosčěrjena. — Subjencijska je wěz spěwariskich. Ewangeliske spěwariske w ruskej rěči bē duchowny Masing w Pětrohrodže wudał. Tute su zyle rospšchedate. Wnjachnośc chze nowoczišćcz dowolicz, tutón mēl pak so w Pětrohrodže czišćczec. Sa to pobrachuja pak sažo zyrkwi tukhwilu pienjezne hrēdki, dokelž su ewangelizy we Ruskej zyle wofhudnyli. Podobnje je to i katechismom. Tak tu hiba so kšesćizjanska lubość, kotraž wěrybratrow w nusu njesabudže. Internazionalny swjašt sa snutskowne mišionstwo, kotrnyž so njedawno w Eisenachu skhadžowasche, je wobšamknul, wšchě kraje, kotrež su w nim sjednoczene, namolwjecz sa šbētku, so bychu so trēbne 3000 klotnych rublow nahromadžile. Hdžež pak biblija, spěwariske a katechismus domach su, tute tsi wožebne dary reformazije, a hdžež i nich čerpaju, tam je dobre a štajnje nowe žiwjenje. A sa tuto su hmo we Ruskej dobre wuhlady — abo hnano prajimy lēpje: sa to su runje w Ruskej dobre wuhlady tohodla, dokelž je ruški lud bóle hacž žadny drugi spósnal „wobšbožazu“ móz „bjesbóžneje“ wnjachnoścje a „bjesbóžneho“ žiwjenja a wšchu tu nusu a tynchnośc, kotraž i toho poškadža. — Nam w našim kraju so to — pornjo Ruskej — hišće „pšchederje“ dže; smajmjenišcha pokasuje na to ta liwkość, kotraž mjes jich wjele knježi, kotřiž su tola po mjenje kšesćizjenjo. — Šcho wšcho njeje tola Ruska w pošlednich lětach pšchedčerpila. Jenož to jene njedch je tu sapisane: Wot pšchewrōta hacž do augusta tutoho lěta je hrowjetiske móznařstwo dało 1 800 000 čłowjekow wotprawicž; mjes tutymi bēchu: kšēzorška hwojba, 37 biskopow, 1500 duchownych, 79 000 šastojnikow, 16 367 profěsorow a štu-domaznych, 34 585 wjednikow dželaćnjow — Betriebsleiter —, 68 890 semjaniskich kublerjow, 56 340 offizērow, 196 000 dželaćnjow, 268 000 wojakow a matrošow a 890 000 ratarjow. Do tutych njejk wšchitzny czi hōbu licženi, kotřiž bychu pšchi snutskownych wojnach morjeni abo hewak škonzowani. A tuto krawe namóznařstwo so dale wufonja. Rak mašch hebi to potom wujaknicž, so kommunistojo tu w Němiskej hebi žadaju, so by so budniške kšostanje se hmyerczu wotštronilo — tam w Ruskej pak, hdžež woni móz a namóz maja, wufonjeja tajke krawne knježstwo?

W Čžěskowakiskej je, kaž je i jeneho pižma prezidenty Mažarynka spósnacž, po šakozenju čžěskowakiskeje republiki 724 507 šacžanow i romisko-katolskeje zyrkwe wustupilo.

Wjaz hacž poł milionu je noweje wot Roma njewotwižnej čžěskowakiskej zyrkwi pšchistupilo; czi druhy su do protestantskich zyrkwjow šastupili. Protestantow je nětkle škoro milion w noweje republizy, mjenujzy 990 319.

Wšchelle i bliska a i šalofa.

— **Knjes wnjachski šaraš Domaška-Budeščanski** hme dženska hwyeczicž jubilej 25lētneho žohnowaneho šutkowanja w Budeščanskej wožadze. To je wožebity džē sa knjesa jubilara a sa zylu wožadu. S tutej so hōbu raduje a wješeli wožada našeho njedželniša „Pomhaj Bōh“, kotraž je rosležana pšches zyle Eserby a hišće dale. Je tola knjes wnjachski šaraš Domaška tak husto i rjanym, wutrobu jimagym šlowom k njej rěčal. Tohodla tež wona tu pšchinjeke knjesa jubilara wutrobny džak sa wšchu službu, i kotrež je jej hdy služil, a najnutnišche šbožopšhecža. Bōh tōn Knjes chzyl jemu žohnowacž tute jubilejne dny džakneho wopominanja a dalšche došhe lěta we služby hwojeje wožady a zyleho Eserbowšwa, kotremuž je wōn runje w pošlednich dnjach we wožebitej služby a na wožebitym městnje služicž hmež, a sa kotrež wōn mjes druhimi dželami nětkle šteji wožebje w tym wulzy waznym: wudacže šerbiskich spěwariskich, kotrež so runje nětkle šapocznu czišćczec. Bōh tōn Knjes žohnuj jeho a jeho dom a jeho wožadu a daj šbožo jeho šutkowanju!

— **W Retlizach** šapofasa dženska knjes šuperintendent Franka knjesa šararja Škelmanna sa drugeho duchowneho Retlicžanskeje wožady. Tak šmeje wožada sažo dweju duchowneju, ale dweju němškej, šchož dymbimy wobžarowacž.

— **W Mittweidže** bu wot 17. hacž 23. oktobra podobny kursus sa pošawništow wuhotowany kaž w Rakezach. Tež tutōn štejesche pod wjedništwom našeho šakšeho pošawniškeho mišchtra šararja Adolfa Müllera a wobdželnižny su so i wulkim dobytkom a špokojenjom domoj wrócžili, so bychu tam dale šutkowali w tutej, hdyž tež niz noweje, tola sažo wobnowjeneje služby Knjesoweje zyrkwe.

— **Wu Wutrancžizach** hwyeczishe 24. nov. ewangelisko-lutherska šchula hwoj 100lētny jubilej. Wožada je jōn hōdnje wožwjeczila a k. šaraš Biehler je i k. wučerjom Šwarzu šestajal hwyedženiski spik, i kotrehož tež našch njedželniš dalšcheho hišće pšchinjeke, i dohom nadrobnišchu rosprawy podawajo. Tutej móže šajimazy pšhecželniwje nam pšchewoštajeny wobras dodacž. Zyla štawišna šchule kaž jeje štolētny jubilej nam runje nětkle w cžazu šchulškeho wojowanja tak prawje šaknje dopraji to dwoje: šchož šamōže nabožna šchula se hwojimi wěrjaznymi wučerjemi sa gmejnu a wožadu, a šcho šamōže rosšudna nabožna wožada a gmejna sa hwoju šchulu a se hwojeje šchulu.

— **Pšchedženat je wušhol** w nowym šabacže a chze našch šerbiski pšchewodžer bycz w nowym lēče 1928. Wōn je wobšchērnny a rjenje wuhotowany. So jenož jene wušbēhnjemny. Pšchedženat pšchinjeke nam nastaw i wobrašom wo našim hwoernym a pilnym hōbudželacžerju J. W., kotrnyž wožadu „Pomhaj Bōh“ dženska štrowi i adventiskim kērlušchom. Tuž njedch kōždy šerbiski dom hej lubje wita štareho a tola noweho „Pšchedženata“ do domu!

Šistowanje: W. w Šo. sa 3. advent. — W. w Šo. sa 4. advent.

Šamokwity redaktor: šaraš Wyracž w Možacžizach.